

การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก

The Teaching Competency and Indicators for Learner Profession on Retail Business

ทิพานองกุลเกต*

Thipanong Gulgate

มาเรียม นิลพันธุ์**

Maream Nillapun

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) พัฒนาสมรรถนะ 2) พัฒนาตัวบ่งชี้ 3) วิเคราะห์องค์ประกอบ และ 4) ประเมินประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สอนสาขาธุรกิจค้าปลีก จำนวน 157 คน ตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 จากผู้สอนจำนวน 456 คนเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ 1) สมรรถนะหลัก “สอนเป็น” มี 6 สมรรถนะย่อย 17 ตัวบ่งชี้ และ 2) สมรรถนะวิชาชีพ “เด่นขาย” มี 5 สมรรถนะย่อย 13 ตัวบ่งชี้ ประสิทธิภาพของสมรรถนะหลัก ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.14) โดยสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน / การเรียนการสอนวิชาชีพ / ธุรกิจค้าปลีก

Abstract

The objectives of this research were to 1) develop the competency, 2) develop the indicators, 3) analyze the teaching competency factors, and 4) evaluate effectiveness with standard for educational. Target was 157 teachers in phase 1 and 456 teachers in phase 2. Research instrument was the 2 questionnaires. The results were as follow 1) the core competency “Success Teaching” consisted of 6 factors 17 indicators, 2) the professional competency “Selling Excellent” consisted of 4 factors 13 indicators. The effectiveness of teaching competency indicated the mean score by the propriety standard ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.14) by the way, the core and the professional competency indicated the mean score average.

Keywords : Teaching Competency / Learner Profession / Retail Business

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

สมรรถนะ (Competency) เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548) เป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและบริหารทรัพยากรบุคคล สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานแต่ละวิชาชีพสามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ สามารถเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของมนุษย์ได้ (McClelland, 1975) ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของการศึกษาด้านสมรรถนะ คือ การผลักดันให้แนวคิดของสมรรถนะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์ (Boyatzis, 1982) ในการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเต็มที่ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในอาชีพ มีความสุขในการทำงานมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญที่สุดคือองค์กรประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน เห็นได้จาก การประยุกต์แนวคิดของ Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills (SCAN'S) รวมทั้งการนำแนวคิดเรื่องสมรรถนะมาใช้ในการบริหารบุคคลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ จัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก โดยมีจุดเน้นของสถานศึกษา ดังนี้ สนับสนุนทุนการศึกษา

ตลอดหลักสูตร เรียนจากประสบการณ์จริง มีเบี้ยเลี้ยงระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ เรียนจบแล้วมีงานทำ วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยคือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีชั้นนำของอาเซียน ซึ่งการสอนในระบบทวิภาคีจะจัดเป็นแบบเรียนภาคทฤษฎีสลับกับเรียนภาคปฏิบัติจริง (Block Course) จัดผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก เรียนภาคทฤษฎีที่สถานศึกษา เป็นการเรียนในห้องเรียนหรือเรียนผ่านระบบการศึกษาทางไกล (2 Ways Video Conference) สถานที่เรียนคือ วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์/ ศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิวัฒน์/ วิทยาลัยเครือข่ายในความร่วมมือกลุ่มที่สอง เรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ตามหลักการจัดการเรียนรู้แบบใช้งานเป็นฐาน (Work-Based Learning) ฝึกปฏิบัติที่ร้าน 7-11 ของบริษัท CP All ในปี 2554 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ได้พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ตรงความต้องการของสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขางานธุรกิจค้าปลีก พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวทำให้วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์มีต้นแบบ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะระบบทวิภาคี

หลักสูตร คือ ประมวลแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และพัฒนาการให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างไรก็ตามเมื่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไป ก็จะส่งผลกระทบต่อหลักสูตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามไปด้วย (ธีรศักดิ์ อุณอามย์เลิศ และคณะ, 2555)

ปัจจุบันที่มีการประกาศใช้หลักสูตรใหม่ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการต่อยอดความคิดของหลักสูตรต้นแบบ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ จึงได้นำหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ตรงความต้องการของสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) มาพัฒนาให้สอดคล้องกับสาระของหลักสูตรใหม่ พร้อมทั้งนำความรู้ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (เอกหลักสูตรและการนิเทศ) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ (Body of Knowledge) ด้านการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ผู้วิจัยนำเสนอวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพเพื่อมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคโนโลยี ปัญญาภิวัฒน์ ศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิวัฒน์ และวิทยาลัยโครงการในความร่วมมือทั่วประเทศมีความเป็นเอกภาพภายใต้มาตรฐานหนึ่งเดียว อีกทั้งเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้นำสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีกดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศต่อไป

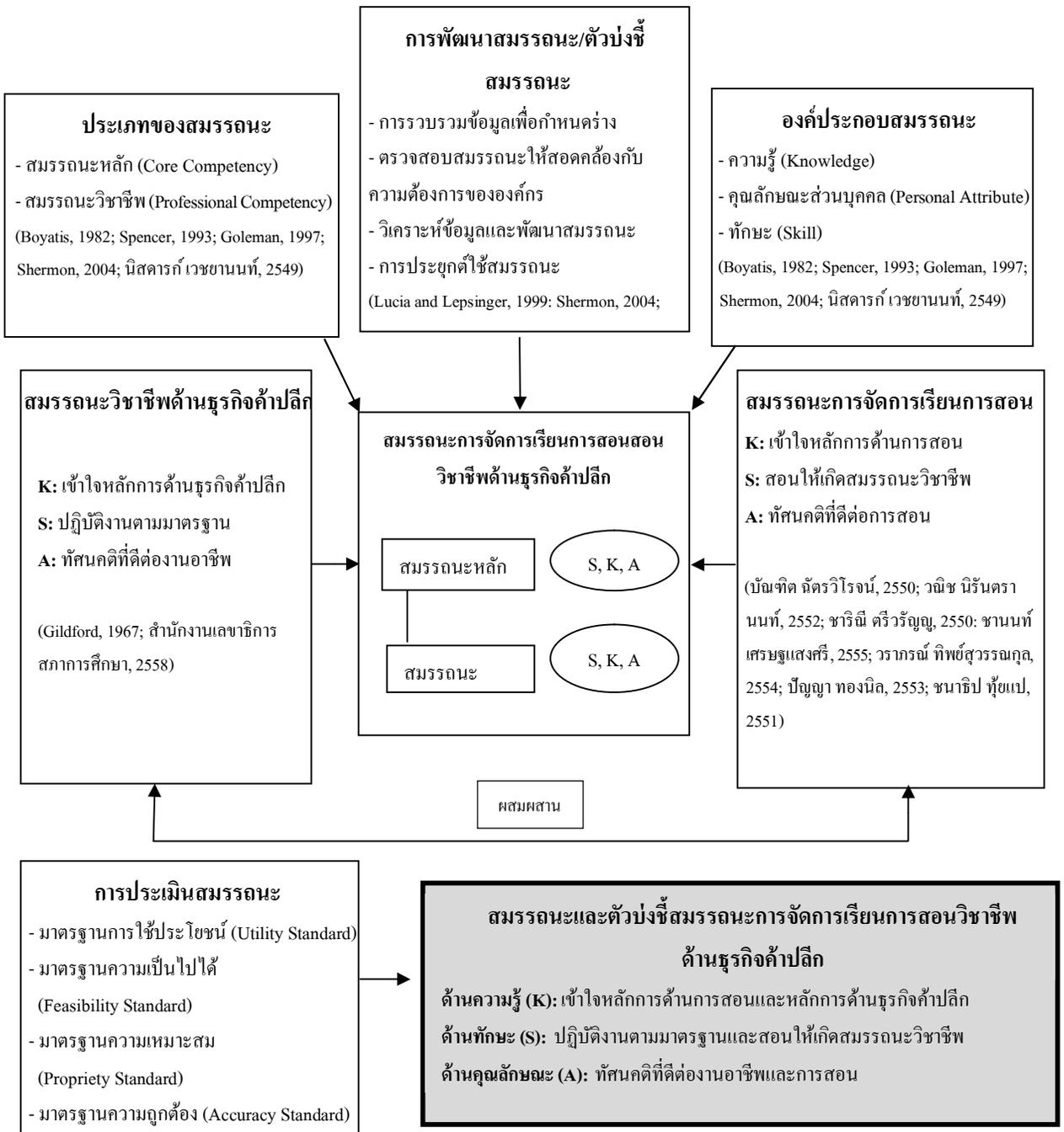
วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ
2. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ
3. เพื่อวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ
4. เพื่อประเมินประสิทธิภาพสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ ตามกรอบมาตรฐานการประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6 หัวข้อ ได้แก่ 1) ประเภทของสมรรถนะ 2) การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ 3) องค์ประกอบสมรรถนะ 4) สมรรถนะวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก 5) สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน และ 6) การประเมินสมรรถนะ สรุปสาระสำคัญเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ
การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธีการ (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน

1. ขั้นตอนที่ 1 (R₁): การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ

1.1 สังเคราะห์สมรรถนะ ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรต้นแบบ (Best Practice) เครื่องมือที่ใช้มี 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลัก (Core Competency) และแบบวิเคราะห์สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ 2 ฉบับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

1.2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของสมรรถนะกับบริบทการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ คุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 สอบถามความคิดเห็นผู้สอนจำนวน 92 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสมรรถนะกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบสอบถามมาตราประมินค่า 5 ระดับ คุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย มีค่าเท่ากับ 0.874 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยการสกัดตัวประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบหลักหลัก (Principle Component Analysis: PCA)

2. ขั้นตอนที่ 2 (D₁): การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ

2.1 พัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะจากหลักสูตรต้นแบบ (Best Practice) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์ตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลัก (Core Competency) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 และแบบวิเคราะห์ตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2 สันทนากลุ่มผู้สอน จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้ ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ประเด็น สันทนากลุ่ม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00

2.3 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้กับบริบทการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบ สัมภาษณ์ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34

3. ขั้นตอนที่ 3 (R_2): การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ

3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ผู้วิจัย นำสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น นำแบบสอบถามไปเก็บ

ข้อมูลจากผู้สอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีกในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สอนสาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ แบ่งเป็น 5 ภูมิภาค คือ ภาคกลางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคตะวันตก จำนวน 647 คน เลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two Stage Sampling) ดังนี้ ขั้นตอนแรก สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยตัวอย่าง (Sampling Unit) กำหนดขนาดตัวอย่างร้อยละ 50 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นประชากรในการวิจัย มีทั้งหมด 99 แห่ง ได้สถานศึกษา จำนวน 49 แห่ง ขั้นที่สองสุ่มเลือกผู้สอนในสถานศึกษานั้นๆ เป็นหน่วยตัวอย่าง กำหนดขนาดตัวอย่างร้อยละ 50 ในแต่ละสถานศึกษา ได้ตัวอย่าง 186 คน และใช้ข้อมูลจากหน่วยตัวอย่างนี้เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis)

ตารางที่ 1 จำนวนผู้สอนสาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก 5 ภูมิภาค

สถานศึกษา (แห่ง)	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ตะวันตก
วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์	97	-	-	-	-
ศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิวัฒน์	100	15	15	10	10
วิทยาลัยโครงการในความร่วมมือ	250	50	50	50	50
รวม (647 คน)	397	65	65	60	60

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.34 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย มีค่า เท่ากับ 0.793 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามออนไลน์ และประสานงานกับ เจ้าหน้าที่แผนกพัฒนศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ เก็บข้อมูล 2 เดือน ได้รับการตอบกลับ จำนวน 157 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อหาค่าน้ำหนัก ตัวประกอบ Factor Loading มาเรียงลำดับ ความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิง ยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดิม เครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 ค่าความ เชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย มีค่าเท่ากับ 0.868 เก็บ รวบรวมข้อมูลดำเนินการเช่นเดิม ได้รับการตอบ กลับ จำนวน 456 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลใช้การ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อหาค่าน้ำหนัก ตัวประกอบ Factor Loading มาเรียงลำดับ ความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก

4. ขั้นตอนที่ 4 (D₂): การประเมินประสิทธิภาพ ของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการ เรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ตามกรอบ มาตรฐานการประเมิน

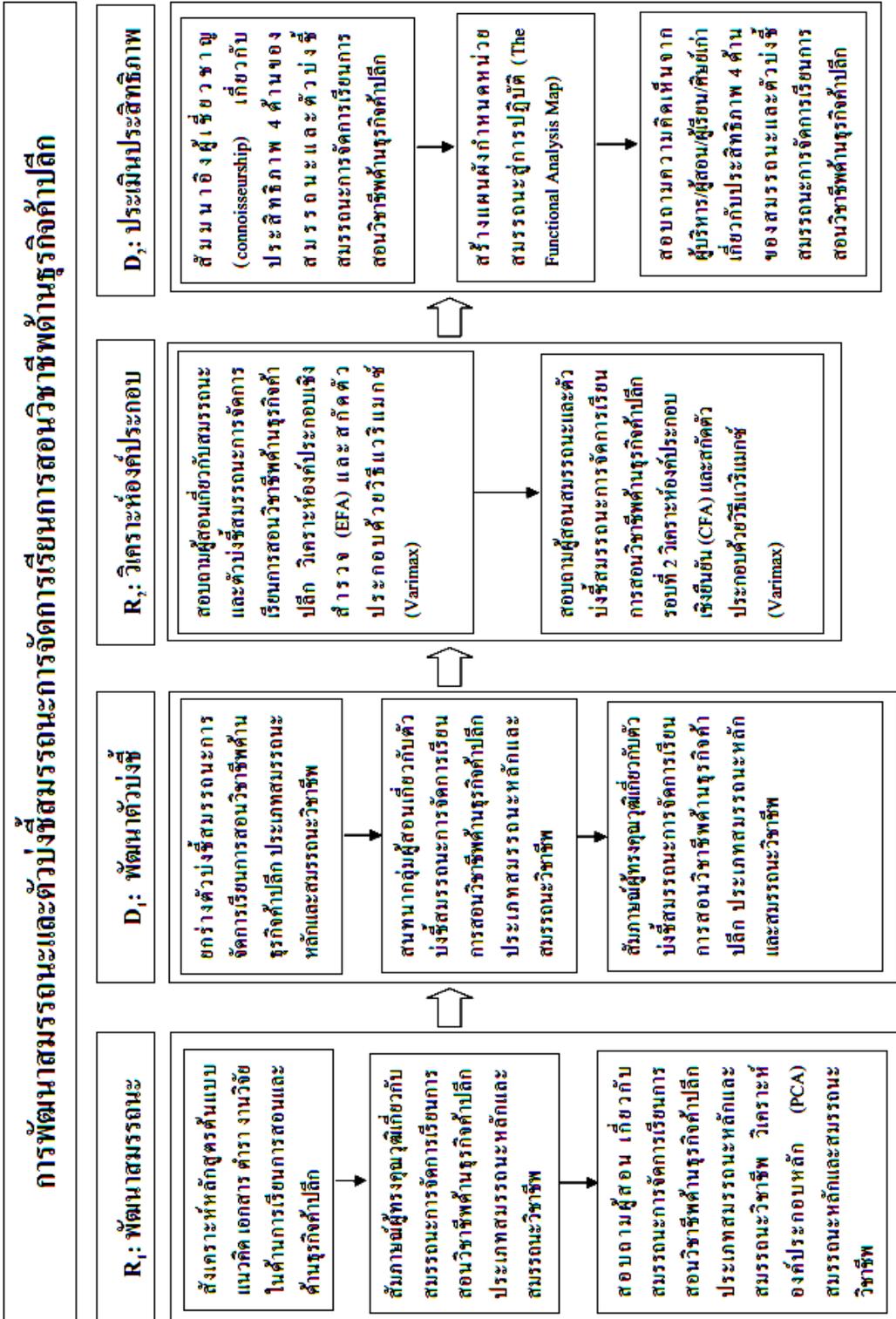
การประเมินประสิทธิภาพตามกรอบ มาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานการ ใช้ประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานความ เป็นไปได้ (Feasibility Standard) มาตรฐานความ

เหมาะสม (Propriety Standard) และด้านมาตรฐาน ความถูกต้อง (Accuracy Standard) เก็บรวบรวม ข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

4.1 การประเมินประสิทธิภาพเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 9 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ประเด็น สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามกรอบมาตรฐานการ ประเมิน ได้แก่ มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความ เหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้อง คุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ผลคือมี ข้อเสนอแนะให้ผู้วิจัยนำสมรรถนะและตัวบ่งชี้ สมรรถนะไปสร้างเป็นแผนผังกำหนดหน่วย สมรรถนะสู่การปฏิบัติ

4.2 การประเมินประสิทธิภาพเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินประสิทธิภาพสมรรถนะ และตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก สอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร 36 คน คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.00 ความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.857 ผู้สอน 138 คน คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00 ความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.752 ผู้เรียน 287 คน คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00 ความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.816 และศิษย์เก่า 140 คน คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00 ความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.941

รายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย สามารถสรุป เป็นแผนภาพได้ดังนี้

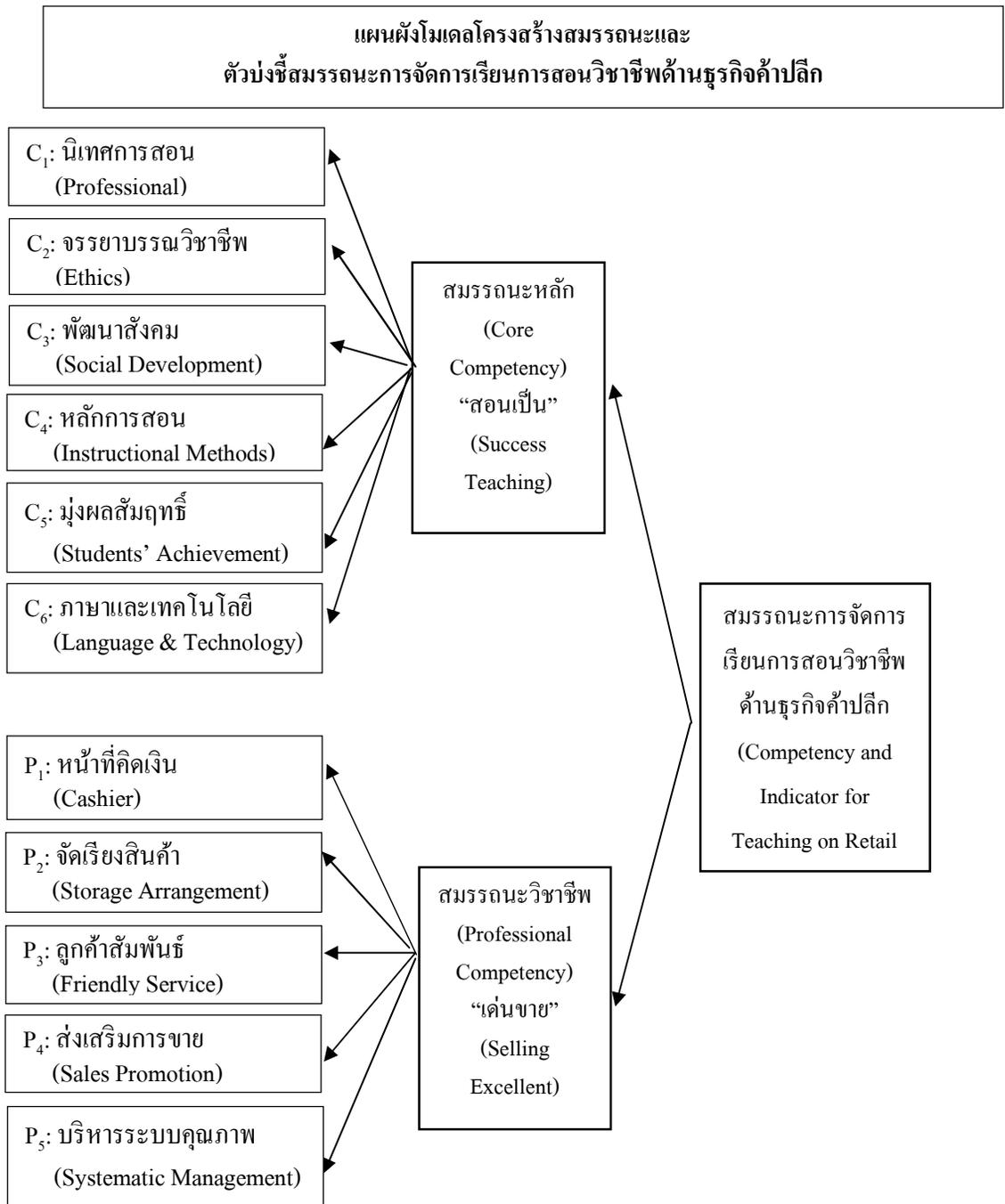

ภาพที่ 2. กรอบค่าเป็นการวิจัยและพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก มาสร้างเป็นแผนผังโมเดล ดังนี้

ภาพที่ 3 แผนผังโมเดลโครงสร้างสมรรถนะและ
ตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก

1. สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “สอนเป็น” มี 6 สมรรถนะย่อย ดังนี้ C₁ ด้านนิเทศการเรียนรู้ของผู้เรียน C₂ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู C₃ วิจัยและบริการการเรียนรู้ C₄ ใช้วิธีสอนได้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ C₅ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทางการคิด C₆ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทางภาษาและเทคโนโลยี สมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) “เด่นขาย” มี 5 สมรรถนะย่อย ดังนี้ P₁ บริหารจัดการเงินจากลูกค้าได้อย่างถูกต้อง P₂ จัดเรียงสินค้าตามหลัก FIFO P₃ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า P₄ ส่งเสริมการขายสินค้า P₅ บริหารระบบคุณภาพและสร้างผลผลิตภาพในการปฏิบัติงาน

2. ตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก

2.1 ประเภทสมรรถนะหลัก (Core Competency) “สอนเป็น” มี 6 สมรรถนะย่อย 17 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ C₁ ด้านนิเทศการเรียนรู้ของผู้เรียน C_{1.1} จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน (.890) C_{1.2} นิเทศผู้เรียนที่ฝึกงานในสถานประกอบการ (.799) C_{1.3} ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียน (.716) C₂ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู C_{2.1} รักงาน: มุ่งมั่นทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (.856) C_{2.2} รักคุณธรรม: ประพฤติตนสุจริต ซื่อสัตย์ และโปร่งใส (.783) C_{2.3} พัฒนาตนเองตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (.778) C₃ วิจัยและบริการการเรียนรู้ C_{3.1} วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (.810) C_{3.2} บริการวิชาการแก่สังคม (.716) C₄ ใช้วิธีสอนได้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ C_{4.1} จัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาคุณธรรมได้ (.718) C_{4.2} จัดการเรียนรู้แบบ Work Based Learning ได้ (.698)

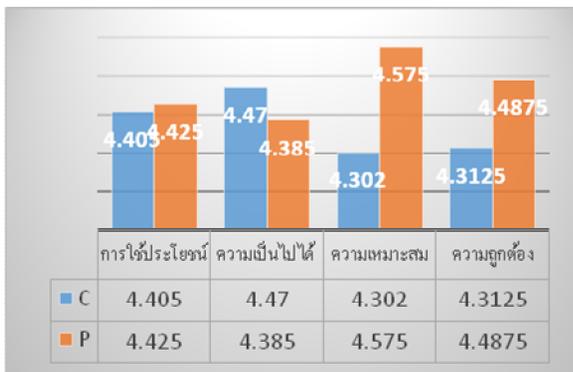
C₅ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทางการคิด C_{5.1} สอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ไขปัญหาในงานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการคณิตศาสตร์ได้ (.893) C_{5.2} สอนให้ผู้เรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (.691) C₆ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทางภาษาและเทคโนโลยี C_{6.1} สอนให้ใช้ทักษะภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม (.743) C_{6.2} ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพได้ (.732)

2.2 สมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) “เด่นขาย” มี 5 สมรรถนะย่อย 13 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ P₁ บริหารจัดการเงินจากลูกค้าได้อย่างถูกต้อง P_{1.1} ตรวจสอบและส่งข้อมูลเอกสารทางการเงินได้ (.852) P_{1.2} เตรียมเงินสำรองทอนให้เพียงพอต่อยอดขายได้ (.796) P_{1.3} ออกใบกำกับภาษีสำหรับ 7-11 ร้านค้าปลีกได้ (.790) P_{1.4} ตรวจสอบเงินสดขาด-เกินใน Shift Survey ได้ (.779) P_{1.5} ตรวจสอบเงินสดในเครื่อง POS ได้ (.772) P_{1.6} ดำเนินการคิดเงินทั้งสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง (.716) P₂ จัดเรียงสินค้าตามหลัก FIFO P_{2.1} เรียงสินค้าตามวันหมดอายุหรือตามหลักการ FIFO (First in First out) ได้ (.760) P_{2.2} อธิบายและจัดทำป้ายตรวจสอบราคาสินค้า Plan-O-Gram ได้ อย่างถูกต้อง (.731) P₃ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า P_{3.1} ปฏิบัติงานต้อนรับและให้บริการลูกค้าได้อย่างเหมาะสม (.769) P_{3.2} สร้างความสัมพันธ์และความพึงพอใจให้กับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการในร้าน (.769) P_{3.3} บริการลูกค้าในร้านให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยตามมาตรฐานการบริการแบบเป็นมิตร (Friendly Service) ได้ (.755) P_{3.4} แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานขายสินค้าได้ (.755) P₄ ส่งเสริมการขายสินค้า P_{4.1} จัดทำแผนส่งเสริมการขายในธุรกิจค้าปลีกได้ (.877) P_{4.2} ประเมินผลการส่งเสริมการขายในธุรกิจค้าปลีก

ได้ (.877) P_5 บริหารระบบคุณภาพและสร้างผลิตภาพในการปฏิบัติงาน $P_{5.1}$ สุ่มตรวจปริมาณของสินค้าและคุณภาพสินค้าทุกกลุ่มสินค้า (Audit สินค้า) (.891) $P_{5.2}$ เพิ่มผลผลิตของการปฏิบัติงานตามหลัก Productivity และ Quality Management ได้ (.864)

3. ประสิทธิภาพตามกรอบมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ประสิทธิภาพการประเมินของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพธุรกิจค้าปลีก

3.1 ประเภทสมรรถนะหลัก (Core Competency) โดยพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้ 1) ศิษย์เก่ามีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านมาตรฐานการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.64$) 2) ผู้เรียนและศิษย์เก่ามีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.56$) 3) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.51$) และ 4) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$)

3.2 ประเภทสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) โดยพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้ 1) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านมาตรฐานการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$) 2) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$) 3) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$) และ 4) ศิษย์เก่ามีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$)

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “สอนเป็น” และสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) “เด่นขาย”

2. สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “สอนเป็น” มี 6 สมรรถนะย่อย 17 ตัวบ่งชี้ และสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) “เด่นขาย” มี 5 สมรรถนะย่อย 13 ตัวบ่งชี้

3. ผลการประเมินสมรรถนะ พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของสมรรถนะหลักทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.11) และค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของสมรรถนะวิชาชีพทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้าน

ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.18)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “สอนเป็น” มี 6 สมรรถนะย่อย 17 ตัวบ่งชี้ และสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) “เด่นขาย” มี 5 สมรรถนะย่อย 13 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้จากหลักสูตรต้นแบบ (Best Practice) ทำให้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะวิชาชีพมีประสิทธิภาพตามกรอบมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน อีกทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพดังกล่าวเกิดจากการกำหนดมาตรฐานของเนื้อหาและมาตรฐานความสามารถของบุคลากรในองค์กร ตามขั้นตอนการสร้างและพัฒนาารูปแบบสมรรถนะตามแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ นำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ พิจิตรา ที่สุกะ จันทิมา แสงอุทัยเลิศ ลูเซียและเลพซิงเกอร์ (Lucia and Lepsinger, 1999) เซอร์มอน (Shermon, 2004) แมนฟิลด์ (Mansfield, 1973) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนารูปแบบสมรรถนะจำเป็นต้องมีขั้นตอนที่ชัดเจน และดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้ อีกทั้งยังต้องมีการตรวจสอบ ทบทวน และมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสมรรถนะให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร รวมถึงให้สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนขององค์กร ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการที่จะใช้ประเมินพฤติกรรม ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจะต้องเป็นตัวกำหนดเป้าหมายของผู้เรียน ในการจัดการเรียน

การสอนและการประเมิน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาเป็นผู้นำ เป็นตัวแทนของชุดความต้องการที่คาดหวังในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและนำไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียน (มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ, 2555)

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลัก (Core Competency) และประเภทสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) สกัดตัวประกอบ (Factor Extraction) ด้วยวิธีเวริแมกซ์ (Varimax) ได้สมรรถนะหลัก 6 องค์ประกอบ สมรรถนะวิชาชีพ 5 องค์ประกอบที่เป็นเช่นนี้เพราะกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก สะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องระหว่างสมรรถนะทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) “สอนเป็น” และสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) “เด่นขาย” ทั้งนี้เป็นผลจากแหล่งค้นคว้าที่ผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงในการกำหนดกรอบ และพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะครั้งนี้เป็นแหล่งที่เชื่อถือได้ทั้งในด้านวิชาการและด้านประสบการณ์ เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาและสังเคราะห์สมรรถนะจากหลักสูตรต้นแบบ (Best Practice) และสอบถามผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก รวมทั้งมีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ในบริบทของการจัดการเรียนการสอน ทำให้สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะมีความชัดเจน มีคุณภาพทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่เป็นเช่นนี้สอดคล้องกับการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษาของรัฐพลorida ประเทศ

สหรัฐอเมริกา งานวิจัยของโอลิวา (Oliva, 1992) และแนวคิดของบาร์บารา (Stone, Barbara, 1999) ที่ได้ดำเนินการกำหนดพัฒนาสมรรถนะและตัวชี้วัดของครูผู้สอน โดยมีกำหนดตัวชี้วัดสมรรถนะของครูไว้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นกรอบการพัฒนา ตรวจสอบสำหรับผู้ประกอบอาชีพครู

3. ประสิทธิภาพการประเมินของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพธุรกิจค้าปลีก ตามกรอบมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของสมรรถนะหลักทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้อาจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.11) และค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของสมรรถนะวิชาชีพทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.18) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ผู้วิจัยใช้วิธีการมีส่วนร่วมและศึกษาจากบริบทการจัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนในยุคปัจจุบันเป็นการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน โดยจุดมุ่งหมายของการพัฒนาอยู่ที่บุคลากร สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (สุวิดา นวมเจริญ, 2556) ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเห็นว่าประสิทธิภาพการประเมินของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพธุรกิจค้าปลีก ตามกรอบมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ปียะพงศ์ เอมสำราญ (2555) และ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2007) ที่กล่าวว่า การประเมินสมรรถนะเป็นการพิจารณาตัดสินคุณค่าของระบบที่ได้รับการพัฒนาขึ้นว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์หรือมาตรฐานการประเมินที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรให้ความสำคัญกับสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก โดยนำสมรรถนะและตัวบ่งชี้ดังกล่าวไปใช้ และมุ่งเน้นให้เกิดการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีกอย่างแท้จริง

2. ฝ่ายบริหาร ทรัพยากรบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรนำสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนไปสร้างเป็นหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อพัฒนาผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีกให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ ไม่ได้ประเมินประสิทธิผลของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะครั้งต่อไปควรดำเนินการวิจัยโดยมุ่งเน้นการนำสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ไปทดลองใช้กับผู้สอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อหาประสิทธิผลของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก ประเภทสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) จากกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับประเภทสมรรถนะ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะ

วิชาชีพ (Professional Competency) และสมรรถนะ สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ประเภทตามสายงาน (Functional competency) ดังนั้นจึงควร สมรรถนะตามสายงานด้วย มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทบัณฑิตศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2558

เอกสารอ้างอิง

- คณะทำงาน โครงการสมรรถนะ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). **คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย**. กรุงเทพมหานคร: พี. เอ. ลิฟวิ้ง.
- ชนาธิป พุ้ยแป. (2551). การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประยุกต์ใช้การประเมินผลที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ตามระดับความเชี่ยวชาญ. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษาคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชานนท์ เศรษฐแสงศรี. (2555). ระบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษาคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาริณี ตรีวิทย์. (2550). การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษิตตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน. วิทยานิพนธ์ปรินญาครุศาสตรคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อุ๋นอามย์เลิศและคณะ. (2555). “การประเมินหลักสูตรปรัชญาคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 10(1): 75-90.
- นิตสารค์ เวชยานนท์. (2549). **Competency Based Approach**. กรุงเทพมหานคร: กราฟิโกซิสเต็มส์.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครู. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาครุศาสตรคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา ทองนิล. (2553). รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ปรินญาปรัชญาคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยะพงศ์ เอมสำราญ. (2555). “การพัฒนาภาพลักษณ์ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การอย่างยั่งยืน.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 10(1): 15-28.

พิจิตรา ทีสุกะ. (2555). “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดประสบการณ์สร้างเสริมการตระหนักรู้ในตนเองสำหรับเด็กปฐมวัย.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 10(2): 121-133.

มาเรียม นิลพันธุ์และคณะ. (2558). “การประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 7(1): 26-41. [online]. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2559. จาก <http://www.educ.su.ac.th/images/journal/edu/7-8-1-2.pdf>

วณิช นรินทร์านนท์. (2552). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคูญ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วราภรณ์ ทิพย์สุวรรณกุล. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น). วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาคูญ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศูวิดา นวมเจริญ. (2556). “จุดยืนของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ: กรณีศึกษาโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบการชี้แนะและการเป็นที่เลี้ยง.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 11(1, 2): 20-29.

สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. (2558). รายงานการศึกษาการพัฒนารอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิอาเซียน. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเจริญผลกราฟฟิค.

Boyatzis,R.E., (1982). **Competence at work**. In a Steward ed Motivation and society Sanfrancisco: Jossey-Bass.

Gildford, J.P. (1967). **The Nature of Human Intelligence**. McGraw-Hill: Book Company.

Goleman, D. (1997). **Emotional Intelligence: Why it can matter more than IQ**. New York: Bantan Books.

Lucia, D. Anntoinette, Lepsinger Richard. (1999). **The Art and Science of Competency Model: Pinpointing Critical factors in Organizations**. San Francisco: Jossey-Bass Pfeiffer.

Mansfield, Roger. (1973). “Career and Individual Strategies.” **In Man and Organization**, pp.107-132. Edited by John Child. George Allen & Unwin Ltd.

McClelland, D.C., (1975). **A Competency model for human resource management specialists to be used in the delivery of the human resource management cycle**. Boston: Mcber.

Shermon Ganesh. (2004). **Competency Based HRM**. Tata McGraw-Hill Publishing Company Limited: New Delhi.

Spencer, Lyle M.; & Spencer, M. Signe. (1993). **Competency at work**. New York: Willey.

.....

Stone, Barbara. (1999). “Emotional Intelligence and Core Competencies” **Journal of Extension**.

December 1999, 37(6) : 20-29.

Stufflebeam,D.,Shinkfield, A., (2007). **Evaluation theory, model, & application**. San Francisco:

Jossey – Bass.

Oliva, P.F. (1992). **Developing the Curriculum**. (3rd ed). New York: Harper Collins.